

MINISTARSTVO KULTURE I PROSVJETE

Temeljem članka 21. stavka 3. Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine", broj 19/92 i 27/93), ministar kulture i prosvjete donio je

PRAVILNIK

o srednjoškolskom obrazovanju darovitih učenika

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se uvjeti i način obrazovanja darovitih učenika u srednjoj školi.

Članak 2.

Darovitost je sklop osobina koje učeniku omogućavaju trajno postignuće natprosječnih rezultata u jednom ili više područja ljudske djelatnosti, a uvjetovano je visokim stupnjem razvijenosti pojedinih sposobnosti, osobnom motivacijom i izvanjskim poticanjem.

Prema sposobnostima područja darovitosti su:

1. opće intelektualne sposobnosti
2. stvaralačke (kreativne) sposobnosti

3. sposobnosti za pojedina nastavna i znanstvena područja
4. socijalne i rukovodne sposobnosti
5. sposobnosti za pojedina umjetnička područja
6. psihomotorne sposobnosti.

II. UOČAVANJE, UTVRĐIVANJE, POTICANJE I PRAĆENJE DAROVITOSTI

Članak 3.

Uočavanje i utvrđivanje darovitih učenika stručan je i kontinuiran proces koji obuhvaća sve učenike na svim dobnim razinama cjelokupnog odgojno-obrazovnog razvoja.

Uočavanje darovitih učenika u srednjoj školi ostvaruju nastavnici i stručni suradnici. Srednja škola obvezno će koristiti osnovnoškofsku dokumentaciju o darovitim učenicima i učenicima koji su završili osnovnu školu u kraćem vremenu od propisanog, mišljenja roditelja i drugih stručnjaka - realizatora programa u koje je učenik uključen izvan škole.

Na osnovi uočavanja darovitih učenika stručni tim utvrđuje kod učenika darovitost za pojedino područje iz članka 2. stavka 2. ovoga pravilnika.

Nastavničko vijeće osniva stručni tim iz stavka 3. ovoga članka a čine ga nastavnici predmetne nastave, psiholog, drugi stručni suradnici i stručnjaci.

Stručne upute, kriterije i instrumetarij za utvrđivanje darovitih učenika donosi Ministarstvo kulture i prosvjete (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 4.

U svrhu poticanja darovitim učenicima srednja škola omogućit će:

1. razlikovne programe primjerene darovitosti učenika
2. izborne i fakultativne programe prema sposobnostima i sklonostima
3. grupni i individualni rad
4. rad s mentorom
5. osiguran upis s obzirom na utvrđeno područje darovitosti, što se dokazuje rezultatima sudjelovanja na državnim ili međunarodnim natjecanjima znanja u skladu s elementima i kriterijima upisa
6. raniji upis u umjetničke škole (glazbene, plesne) temeljem utvrđene darovitosti
7. akceleraciju ili završavanje srednjoškolskog obrazovanja u kraćem vremenu od propisanog
8. slobodne aktivnosti
9. kontakte sa stručnjacima iz područja interesa
10. pristup izvorima specifičnog znanja
11. programe o izboru profesije i karijere
12. izvanškolske programe (Ijetne škole, višednevne škole stvaralaštva i dr.)

Članak 5.

Učenik utvrđen kao darovit svladava redoviti ili razlikovni program u razrednom odjelu, obrazovnoj grupi i individualno.

Razlikovni program iz stavka 1. ovoga članka obogaćen je sadržajima i metodama rada značajnim za razvoj darovitosti i napredovanje učenika.

U obrazovnoj grupi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se dijelovi programa za koje učenici imaju sposobnosti i pokazuju interes. Obrazovnu grupu čine učenici podjednake obrazovne razine.

Za učenika koji pokazuje izrazite sposobnosti za pojedino područje srednja škola organizira individualni rad i osigurava mu mentora.

U obrazovnoj grupi iz stavka 1. ovoga članka može biti najviše 5 učenika.

Članak 6.

Upravno tijelo nadležno za poslove školstva županije i Grada Zagreba utvrdit će kriterije za organiziranje posebnih razrednih odjela koje čine daroviti učenici iz više istovrsnih srednjih škola

Razlikovne programe iz svih nastavnih predmeta i područja izrađuje srednja škola u suradnji s visokim učilištima i drugim znanstvenim i umjetničkim ustanovama na osnovi stručnih uputa Ministarstva.

Članak 7.

Daroviti učenik srednje škole može u jednoj godini završiti dva razreda polaganjem razrednog ispita.

Razredni ispit iz stavka 1. ovoga članka učenik ne polaže iz nastavnog predmeta u kojem je unutar razlikovnog programa svladao sadržaje programa razreda u koji akcelerira ili iz dijela programa za koji je tijekom godine bio ocijenjen u razredu iz kojeg akcelerira.

Nastavničko vijeće donosi odluku iz stavka 2. ovoga članka na osnovi uvida u dokumentaciju o poticanju i praćenju darovitog učenika.

Članak 8.

Odluku o završavanju srednje škole u kraćem vremenu iz stavka 1. članka 7. donosi nastavničko vijeće na zahtjev učenika, roditelja odnosno staratelja, ili razrednog nastavnika nakon pribavljenog mišljenja komisije.

Komisiju iz stavka 1. ovoga članka osniva nastavničko vijeće i čine je razredni nastavnik, psiholog, drugi stručni suradnici, a po potrebi i liječnik. Komisija utvrđuje psihološku, pedagošku i zdravstvenu opravdanost zahtjeva.

Članak 9.

Odluku o završavanju srednje škole u kraćem vremenu donosi nastavničko vijeće uz pristanak i, u pravilu, prisustvo roditelja odnosno staratelja.

Nastavničko vijeće dužno je donijeti odluku o završavanju srednje škole u kraćem vremenu u roku mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva.

Srednja škola dužna je pismeno izvijestiti učenika i roditelja odnosno staratelja o odluci nastavnčkog vijeća.

Članak 10.

Srednja škola dužna je voditi evidenciju i dokumentaciju o darovitim učenicima i učenicima koji završavaju srednju školu u kraćem vremenu.

Upravno tijelo nadležno za poslove školstva županije i Grada Zagreba vodi evidenciju darovitih učenika.

Elemente praćenja, sadržaj dokumentacije i način vođenja evidencije iz stavka 1. i 2. ovoga članka izradit će Ministarstvo.

Podaci o svladavanju programa za darovite i podaci o završavanju srednje škole u kraćem vremenu unose se u javne isprave iz članka 70. Zakona o srednjem školstvu (u daljnjem tekstu: Zakon).

111. ŠKOLOVANJE DAROVITIH UČENIKA U UMJETNIČKIM PODRUČJIMA

Članak 11.

Za umjetnička područja darovitosti iz članka 2. stavka 2. točke 5. ovoga pravilnika obrazovanje se ostvaruje u srednjim umjetničkim školama (glazbenim, plesnim, školama likovnih umjetnosti i dr.).

Darovitost za pojedino umjetničko područje provjerava se prilikom upisa u srednju umjetničku školu.

Članak 12.

Nastava u umjetničkoj školi ostvaruje se u razrednom odjelu, obrazovnoj grupi i individualno.

Članak 13.

Srednja glazbena škola mora ostvarivati program nastave iz najmanje pet struka, odnosno glazbala.

Članak 14.

Razredni odjel srednje glazbene škole ima, u pravilu, od 12 do 17 učenika.

Broj učenika u obrazovnoj grupi u srednjoj glazbenoj školi ovisi o programu i može biti od 2 do 8 učenika.

Zbor srednje glazbene škole ima najmanje 25 učenika, a orkestar najmanje 15 učenika.

Članak 15.

Srednja plesna škola mora ostvarivati program baleta, program ritmike i plesa ili program narodnih plesova, odnosno dva ili tri programa.

Razredni odjel srednje škole ima, u pravilu, od 10 do 15 učenika.

Članak 16.

Srednja škola likovnih umjetnosti mora ostvarivati program iz najmanje četiri likovne struke. U okviru drugih umjetničkih škola može se ostvarivati program iz najmanje dvije likovne struke.

Obrazovna grupa srednje škole likovnih umjetnosti ima od 8 do 15 učenika ovisno o složenosti programa.

Članak 17.

U umjetničkim školama nastava iz umjetničkih predmeta ima status teorijske nastave.

Članak 18.

Uz redovito praćenje i ocjenjivanje učenika koje ostvaruje predmetni nastavnik u razrednom odjelu, učenici umjetničkih škola ocjenjuju se i komisijski.

Komisiju čine tri člana: predmetni nastavnik i dva stručnjaka istog predmeta.

Srednje umjetničke škole koje nemaju dovoljan broj nastavnika istog predmeta, komisiju iz stavka 2. ovoga članka osnivaju u suradnji s najbližom srednjom umjetničkom školom.

Kriterije za rad komisije iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Ministerstvo.

Članak 19.

Učenicima srednjih umjetničkih škola koji imaju status redovitog učenika u dvije škole prema članku 56. Zakona, umjetničko školovanje priznaje se kao ispunjavanje obveza izbornog i fakultativnog programa u drugoj školi.

Članak 20.

Pored djelatnika i uvjeta određenih Zakonom nastavu u srednjim umjetničkim školama mogu privremeno izvoditi domaći ili strani umjetnici na poziv škole, a uz suglasnost Ministarstva, ili u okviru međunarodne kulturnoprosvjetne suradnje Republike Hrvatske i drugih država.

Članak 21.

Srednje umjetničke škole osnivaju stručna tijela koja utvrđuju zajedničke nastavne kriterije, programe javnih nastupa, a po potrebi sastavljaju zajedničke ispitne komisije.

Članak 22.

U javne isprave iz članka 70. Zakona obvezno se unose podaci u slučajevima kada su u ostvarivanju programa umjetničke škole sudjelovali umjetnici iz članka 20. ovoga pravilnika, kao i podaci o natjecanjima, najznačajnijim javnim nastupima ili izložbama u zemlji i inozemstvu.

Članak 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 602-03/93-01-25

Urbroj: 532-02-4/1-93-05

Zagreb, 15. rujna 1993.

Ministar kulture i prosvjete

mr. Vesna Girardi-Jurkić, v. r.